

V Bruseli 3. júla 2026
(OR. en)

11123/26

ECOFIN 913
UEM 317
SOC 442
EMPL 244
COMPET 857
ENV 833
EDUC 299
ENER 455
JAI 893
GENDER 130
JEUN 173
SAN 531
EIB
ECB

POZNÁMKA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Výbor stálych predstaviteľov/Rada
Predmet:	ODPORÚČANIE RADY k hospodárskej, sociálnej, štrukturálnej a rozpočtovej politike a politike zamestnanosti Chorvátska

Delegáciám v prílohe zasielame uvedený návrh odporúčania Rady vychádzajúci z návrhu Komisie COM(2026) 211 final v znení, ktoré zrevidovali a odsúhlasili rôzne výbory Rady a sfinalizoval Hospodársky a finančný výbor.

ODPORÚČANIE RADY

k hospodárskej, sociálnej, štrukturálnej a rozpočtovej politike a politike zamestnanosti Chorvátska

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 148 ods. 4,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1263 z 29. apríla 2024 o účinnej koordinácii hospodárskych politík a mnohostrannom rozpočtovom dohľade a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1466/97¹, a najmä na jeho článok 3 ods. 3,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

so zreteľom na uznesenia Európskeho parlamentu,

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre sociálnu ochranu,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1263 z 29. apríla 2024 o účinnej koordinácii hospodárskych politík a mnohostrannom rozpočtovom dohľade a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1466/97 (Ú. v. EÚ L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

keďže:

- (1) V nariadení (EÚ) 2024/1263 sa stanovujú ciele rámca správy hospodárskych záležitostí, ktorými je podporovať zdravé a udržateľné verejné financie, udržateľný a inkluzívny rast a odolnosť prostredníctvom reforiem a investícií, ako aj zabrániť nadmerným deficitom verejných financií. V uvedenom nariadení sa stanovuje, že Rada a Komisia vykonávajú mnohostranný dohľad v kontexte európskeho semestra v súlade s cieľmi a požiadavkami stanovenými v Zmluve o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ). Európsky semester zahŕňa predovšetkým formulovanie odporúčaní pre jednotlivé krajiny a dohľad nad ich vykonávaním.
- (2) Komisia 25. novembra 2025 prijala stanovisko k návrhu rozpočtového plánu Chorvátska na rok 2026. Komisia v ten istý deň prijala na základe nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 správu o mechanizme varovania na rok 2026, v ktorej neurčila Chorvátsko za jeden z členských štátov, vo vzťahu ku ktorým bude potrebné vykonať hĺbkové preskúmanie. Komisia prijala aj odporúčanie na odporúčanie Rady týkajúce sa hospodárskej politiky eurozóny, odporúčanie na odporúčanie Rady týkajúce sa ľudského kapitálu v Európskej únii a návrh spoločnej správy o zamestnanosti na rok 2026, v ktorej sa analyzuje vykonávanie usmernení pre politiky zamestnanosti a zásad Európskeho piliera sociálnych práv. Rada 21. apríla 2026 prijala odporúčanie týkajúce sa hospodárskej politiky eurozóny² a 9. marca 2026 spoločnú správu o zamestnanosti, ako aj odporúčanie týkajúce sa ľudského kapitálu.
- (3) Komisia uverejnila 29. januára 2025 Kompas konkurencieschopnosti, čo je strategický rámec, ktorého cieľom je posilniť globálnu konkurencieschopnosť Únie v nasledujúcich piatich rokoch. Kompas konkurencieschopnosti od svojho uverejnenia poskytuje podklady pre prácu v rámci európskeho semestra, čím sa zabezpečuje, aby hospodárske politiky členských štátov boli konzistentné so strategickými cieľmi EÚ, a vytvára sa jednotný prístup k správe hospodárskych záležitostí, ktorý podporuje udržateľný rast, inováciu a odolnosť v celej Únii.

² Ú. v. EÚ C, C/2026/2434, 28.4.2026, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj>.

- (4) Európsky semester pre koordináciu hospodárskych politík sa v roku 2026 naďalej vyvíja súbežne so záverečnou fázou vykonávania Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti (RRF)³. Pre plnenie politických priorít v rámci európskeho semestra mali zásadný význam plány obnovy a odolnosti spolu s financovaním v rámci politiky súdržnosti, keďže tieto plány boli potrebné na účinné riešenie všetkých výziev identifikovaných v príslušných odporúčaniach pre jednotlivé krajiny vydaných v nedávnych cykloch, resp. ich významnej podskupiny, pričom odporúčania pre jednotlivé krajiny sa museli zohľadňovať v programoch financovaných z európskej politiky súdržnosti. S blížiacim sa koncom trvania Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti je nevyhnutné naďalej zachovať a rozvíjať reformy a investície podporované a vykonávané v rámci tohto mechanizmu, a to najmä tie, ktoré prispievajú k riešeniu výziev identifikovaných v odporúčaniach pre jednotlivé krajiny.
- (5) Komisia 3. júna 2026 uverejnila správu o krajine týkajúcu sa Chorvátska na rok 2026. Posudzoval sa v nej pokrok, ktorý Chorvátsko dosiahlo pri plnení odporúčaní z roku 2025, a hodnotilo sa v nej vykonávanie plánu obnovy a odolnosti Chorvátska. Na základe uvedenej analýzy sa v tejto správe identifikovali najnaliehavejšie výzvy, ktorým Chorvátsko čelí. Okrem toho sa v nej posudzoval pokrok Chorvátska pri vykonávaní Európskeho piliera sociálnych práv a pri dosahovaní hlavných cieľových hodnôt Únie v oblasti zamestnanosti, zručností a znižovania chudoby a sociálneho vylúčenia, ako aj pokrok pri dosahovaní cieľov Organizácie Spojených národov v oblasti udržateľného rozvoja.

³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (Ú. v. EÚ L 57, 18.2.2021, s. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>).

- (6) Rada 21. januára 2025 na základe posúdenia a odporúčania Komisie prijala odporúčanie, ktorým sa schvaľuje národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Chorvátska⁴. Tento plán sa vzťahuje na obdobie od roku 2025 do roku 2028 a predstavuje fiškálnu úpravu rozloženú na štyri roky. Rada odporučila tieto maximálne miery rastu čistých výdavkov: 6,4 % v roku 2025, 4,9 % v roku 2026, 4,1 % v roku 2027 a 3,7 % v roku 2028, čo zodpovedá maximálnym kumulatívnym mieram rastu vypočítaným vo vzťahu k východiskovému roku 2023, a to 26,2 % v roku 2025, 32,3 % v roku 2026, 37,8 % v roku 2027 a 42,9 % v roku 2028.
- (7) Útočná vojna Ruska proti Ukrajine a jej dôsledky predstavujú pre Európsku úniu existenčnú výzvu. Komisia vyzvala členské štáty, aby požiadali o koordinovanú aktiváciu národnej únikovej doložky Paktu stability a rastu s cieľom podporiť úsilie EÚ o dosiahnutie rýchleho a výrazného zvýšenia výdavkov na obranu⁵, pričom Európska rada tento návrh 6. marca 2025 uvítala. V nadväznosti na žiadosť Chorvátska prijala Rada 8. júla 2025 na základe odporúčania Komisie odporúčanie, ktorým sa Chorvátsku povoľuje odchýliť sa od odporúčaných maximálnych mier rastu čistých výdavkov⁶. Obdobie aktivácie národnej únikovej doložky (v rokoch 2025 až 2028) umožňuje Chorvátsku zmeniť priority výdavkov verejnej správy alebo zvýšiť príjmy verejnej správy tak, aby trvalo vyššie výdavky na obranu neohrozili fiškálnu udržateľnosť v strednodobom horizonte.

⁴ Odporúčanie Rady z 21. januára 2025, ktorým sa schvaľuje národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Chorvátska (Ú. v. EÚ C, C/2025/638, 10. februára 2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/638/oj>).

⁵ Oznámenie Komisie s názvom Zohľadnenie zvýšených výdavkov na obranu v rámci Paktu stability a rastu, Brusel, 19. marca 2025, C(2025) 2000 final.

⁶ Odporúčanie Rady z 8. júla 2025, ktorým sa Chorvátsku umožňuje odchýliť sa od maximálnych mier rastu čistých výdavkov stanovených Radou podľa nariadenia (EÚ) 2024/1263 (aktivácia národnej únikovej doložky) (Ú. v. EÚ C, C/2025/3967, 20. augusta 2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/3967/oj>).

- (8) Chorvátsko 7. mája 2026 predložilo svoju výročnú správu o pokroku za rok 2026⁷ týkajúcu sa dodržiavania odporúčaných maximálnych mier rastu čistých výdavkov a realizácie reforiem a investícií reagujúcich na hlavné výzvy uvedené v odporúčaniach pre túto krajinu v rámci európskeho semestra. V tejto výročnej správe o pokroku sa zohľadňujú aj polročné správy Chorvátska o pokroku dosiahnutom pri plnení jeho plánu obnovy a odolnosti v súlade s článkom 27 nariadenia (EÚ) 2021/241.
- (9) Rast reálneho HDP v roku 2025 predstavoval 3,4 % a inflácia podľa HICP bola na úrovni 4,4 %. V prognóze Komisie z jari 2026 sa predpokladá nárast reálneho HDP o 2,7 % v roku 2026 a o 2,5 % v roku 2027, zatiaľ čo inflácia podľa HICP má byť v roku 2026 na úrovni 4,6 % a v roku 2027 na úrovni 2,7 %.
- (10) Na základe údajov, ktoré poskytol Eurostat⁸, sa deficit verejných financií Chorvátska zvýšil z 2,3 % HDP v roku 2024 na 3,0 % v roku 2025. Zvýšenie deficitu v roku 2025 odráža najmä nárast investícií financovaných z verejných zdrojov, miezd vo verejnej správe a výdavkov na sociálnu pomoc. Vychádzajúc z opatrení, ktoré boli v príslušných oblastiach politiky známe k dátumu uzávierky prognózy, sa v prognóze Komisie z jari 2026 predpokladá deficit na úrovni 2,9 % HDP v roku 2026 a na úrovni 2,7 % HDP v roku 2027.
- (11) Podľa odhadov Komisie boli zámery fiškálnej politiky⁹, ktoré zahŕňajú výdavky financované z vnútroštátnych zdrojov aj z prostriedkov EÚ, v roku 2025 expanzívne, a to na úrovni 1,6 % HDP. Predpokladá sa, že v rokoch 2026 a 2027 budú reštriktívne, a to o 0,3 % HDP v roku 2026 a o 0,9 % HDP v roku 2027.

⁷ Výročné správy o pokroku 2026 sú k dispozícii na adrese: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.

⁸ Eurostat – Euro ukazovatele, 22. 4. 2026.

⁹ Zámery fiškálnej politiky sú vymedzené ako miera ročnej zmeny východiskovej rozpočtovej pozície verejnej správy. Ich cieľom je posúdiť hospodársky impulz vyplývajúci z fiškálnych politík, a to tých, ktoré sú financované z vnútroštátnych zdrojov, ako aj tých, ktoré sú financované z rozpočtu EÚ. Zámery fiškálnej politiky sa merajú ako rozdiel medzi i) strednodobým potenciálnym rastom a ii) zmenou primárnych výdavkov bez diskrečných príjmových opatrení a vrátane výdavkov financovaných z nenávratnej podpory (grantov) v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a iných fondov Únie.

- (12) Na základe údajov Eurostatu¹⁰ sa verejný dlh Chorvátska znížil z 57,4 % HDP na konci roka 2024 na 56,3 % HDP na konci roka 2025. Na základe opatrení v príslušných oblastiach politiky, ktoré boli známe k dátumu uzávierky prognózy, sa v prognóze Komisie z jari 2026 predpokladá, že pomer dlhu k HDP sa do konca roka 2026 zníži na 55,9 %, pričom do konca roka 2027 dôjde k ďalšiemu zníženiu na 55,6 %.
- (13) Na základe údajov Eurostatu¹¹ dosiahli celkové výdavky verejnej správy na obranu v Chorvátsku v roku 2025 úroveň 1,5 % HDP, čo v porovnaní s referenčným rokom 2021 zodpovedá zvýšeniu o 0,5 percentuálneho bodu HDP. Podľa prognózy Komisie z jari 2026 sa predpokladá, že v roku 2026 dosiahnu 1,6 % HDP, čo v porovnaní s rokom 2021 zodpovedá zvýšeniu o 0,6 percentuálneho bodu HDP¹².
- (14) Únia naďalej čelí rizikám v súvislosti s narušením dodávok energie a zvýšenou volatilitou cien, ktoré ešte zhoršuje geopolitické napätie ovplyvňujúce svetové trhy s ropou a plynom. Skúsenosti z energetickej krízy v rokoch 2022 – 2023 ukázali, že rozsiahle a necielené opatrenia prinášajú veľké fiškálne náklady a sú sociálne a ekonomicky neefektívne. Od vypuknutia vojny na Blízkom východe vo februári 2026 Chorvátsko prijalo nové opatrenia fiškálnej politiky na zmiernenie vplyvu vysokých cien energií na domácnosti a podniky¹³. Patrí k nim necielené zníženie spotrebnej dane z nafty, ktoré sa má skončiť 18. mája 2026, ako aj cieľená podpora pre verejnú osobnú dopravu, poľnohospodárstvo, rybolov, akvakultúru a energeticky náročné priemyselné odvetvia, ktorá sa skončí 30. septembra 2026. Podľa prognózy Komisie z jari 2026 sa predpokladá, že fiškálne náklady na tieto opatrenia budú v roku 2026 predstavovať 0,1 % HDP. Podľa odhadov Komisie, ak by tieto opatrenia zostali v platnosti do konca roka 2026, fiškálne náklady na ne by v roku 2026 predstavovali 0,2 % HDP.

¹⁰ Eurostat – Euro ukazovatele, 22. 4. 2026.

¹¹ Eurostat, výdavky verejnej správy podľa štatistickej klasifikácie výdavkov verejnej správy (COFOG).

¹² Vymedzenie výdavkov na obranu v rámci NATO sa líši od vymedzenia výdavkov na obranu v rámci COFOG. K rozdielom navyše môže dôjsť aj v dôsledku času zaznamenania výdavkov, najmä v prípade vojenského vybavenia, keďže pri vykazovaní v rámci NATO sa v súvislosti s časom zaznamenania výdavkov neuplatňujú vnútroštátne účtovné pravidlá.

¹³ Ide o stav k dátumu uzávierky prognózy Komisie z jari 2026 (4. mája 2026).

- (15) Podľa výpočtov Komisie rástli čisté výdavky v Chorvátsku v roku 2025 o 10,9 % a kumulatívne za roky 2024 a 2025 o 30,1 %. Rast čistých výdavkov v roku 2025 je vyšší ako odporúčaná maximálna miera rastu, čo zodpovedá odchýlke na úrovni 1,8 % HDP v ročnom vyjadrení. Ak vezmeme do úvahy roky 2024 a 2025 spolu, kumulatívna miera rastu čistých výdavkov je tiež vyššia ako odporúčaná maximálna miera rastu, čo zodpovedá odchýlke na úrovni 1,4 % HDP v kumulatívnom vyjadrení. Pri zohľadnení flexibility pre vyššie výdavky na obranu, ktorú poskytuje národná úniková doložka, predstavuje kumulatívna odchýlka čistých výdavkov 0,9 % HDP.
- (16) Podľa výpočtov Komisie sa predpokladá, že čisté výdavky v Chorvátsku porastú v roku 2026 o 5,7 % a kumulatívne za roky 2024, 2025 a 2026 o 37,5 %. Predpokladaný rast čistých výdavkov v roku 2026 je vyšší ako odporúčaná maximálna miera rastu, čo zodpovedá odchýlke mierne presahujúcej 0,3 % HDP v ročnom vyjadrení. Ak vezmeme do úvahy roky 2024, 2025 a 2026 spolu, predpokladaná kumulatívna miera rastu čistých výdavkov je tiež vyššia než odporúčaná maximálna miera rastu, čo zodpovedá odchýlke na úrovni 1,6 % HDP v kumulatívnom vyjadrení. Pri zohľadnení flexibility pre vyššie výdavky na obranu, ktorú poskytuje národná úniková doložka, dosahuje predpokladaná kumulatívna odchýlka čistých výdavkov spoločne za roky 2024, 2025 a 2026 úroveň 1,0 % HDP.

- (17) V nadchádzajúcich rokoch budú verejné financie pod rastúcim tlakom v dôsledku rastúcich potrieb výdavkov na produktívne investície, starnutie obyvateľstva, adaptáciu na zmenu klímy, obranu, dvojakú transformáciu a ďalšie konkurenčné priority. Z tohto dôvodu je opodstatnené, aby Chorvátsko zlepšilo kvalitu a efektívnosť verejných výdavkov a uprednostnilo investície podporujúce rast, a to aj na miestnej úrovni. Hoci Chorvátsko dosiahlo pokrok pri posilňovaní svojho fiškálneho rámca, a to aj prostredníctvom zriadenia útvaru na preskúmanie výdavkov v rámci ministerstva financií v roku 2022, rozsah a transparentnosť preskúmaní výdavkov sú naďalej obmedzené. Preskúmania výdavkov sa považujú za užitočný nástroj na identifikáciu možností zvýšenia efektívnosti a prípadov prekryvania programov, pričom úspory, ktoré sa vďaka tomu dosiahnu, by sa mohli prerozdeliť na riešenie nových vznikajúcich fiškálnych výziev, ako sú tie, ktoré už boli zdôraznené. Zdravotníctvo a vzdelávanie sú odvetvia, v ktorých by Chorvátsko mohlo rozšíriť využívanie preskúmaní výdavkov, keďže výdavky sú relatívne vysoké, ale výsledky sú pomerne nižšie než v podobných členských štátoch. Vzhľadom na rastúcu zamestnanosť vo verejnej správe a pretrvávajúci nedostatok zamestnancov v kritických funkciách ústrednej štátnej správy je takisto potrebné komplexne preskúmať riadenie pracovnej sily vo verejnej správe. Naznačuje to neefektívne pridelovanie zdrojov, ktoré by sa dalo riešiť cielenou optimalizáciou pracovnej sily a strategickým prerozdelením. Chorvátsko má tiež celkovo nízke poistné krytie klimatických rizík. Z tohto dôvodu sa náhrada poskytuje ad hoc. Na ďalšie zabezpečenie primeraného financovania by Chorvátsko mohlo do rozpočtového plánovania viac začleňovať fiškálne riziká súvisiace s klímou.

- (18) Zavedenie povinnej elektronickej fakturácie v januári 2026 v rámci reformy Fiscalisation 2.0 a prebiehajúca digitálna transformácia daňovej správy prispievajú k lepšiemu plneniu daňových povinností a zníženiu tieňového hospodárstva, pričom pozitívne trendy sú viditeľné už v údajoch za 1. štvrtrok 2026. Chorvátsko zároveň prichádza o značnú časť príjmov v dôsledku daňových výdavkov, ktoré v roku 2023 predstavovali viac ako 4 % HDP. Daňové výdavky okrem toho nie sú vždy účinné pri dosahovaní zamýšľaných politických cieľov. Zdá sa napríklad, že z výdavkov súvisiacich s daňou z príjmov fyzických osôb, najmä z rodinných prídavkov, majú väčší prospech osoby s vysokými príjmami. Daňové výdavky súvisiace s daňou z pridanej hodnoty (DPH) môžu byť takisto neefektívne a nedostatočne zamerané na znižovanie nerovnosti, najmä znížená sadzba DPH pre hotely a reštaurácie má regresívny vplyv. A napokon zložité podmienky môžu oslabiť účinnosť daňových výdavkov súvisiacich s daňou z príjmov právnických osôb, čo poukazuje na priestor na zjednodušenie určitých daňových výdavkov a ich správy. Chorvátsku by prospelo komplexné preskúmanie daňových výdavkov s cieľom identifikovať a prepracovať tie, ktoré účinne nedosahujú zamýšľané politické ciele vrátane prerozdeľovania príjmov alebo environmentálnych stimulov.
- (19) Chorvátsko by mohlo vo všeobecnosti zvýšiť účinnosť a progresivitu daňového systému, a to aj posilnením koncepcie zdaňovania nehnuteľností. V rámci nedávnych reforiem zdaňovania nehnuteľností sa vykonali dôležité kroky. Súčasný rámec má však stále obmedzený rozsah, pretože sa vzťahuje len na neobývané a sekundárne nehnuteľnosti a je založený prevažne na lokalite a veľkosti, a nie na trhovej hodnote. Zavedenie zložky založenej na trhovej hodnote a postupné rozširovanie základu dane, aby zahŕňal širšiu škálu nehnuteľností, pričom by sa náležite zohľadnila platobná schopnosť daňovníkov, by prispelo k zvýšeniu príjmov a zabezpečeniu spravodlivejšieho a účinnejšieho rozdelenia daňového zaťaženia. Posilnili by sa tak aj stimuly na uvedenie neobývaných bytov na trh s bývaním.

- (20) Aby sa v širšej miere preberala zodpovednosť za úspešné vykonávanie nástrojov financovania Únie, naďalej treba systematicky, zmysluplne a včas zapájať miestne a regionálne orgány, sociálnych partnerov, občiansku spoločnosť a ďalšie relevantné zainteresované strany, a to aj v kontexte európskeho semestra.
- (21) Vykonávanie programov politiky súdržnosti, ktoré zahŕňajú podporu z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR), Fondu na spravodlivú transformáciu (FST), Európskeho sociálneho fondu plus (ESF+) a Kohézneho fondu (KF), prebieha v Chorvátsku rýchlejšie, než je priemer v rámci EÚ, a to tak z hľadiska výberu projektov, ako aj z hľadiska platieb. Je dôležité udržať súčasnú dynamiku a zároveň maximalizovať vplyv investícií v praxi. Chorvátsko už v rámci svojich programov politiky súdržnosti prijíma opatrenia na podporu konkurencieschopnosti a rastu. Niektoré oblasti si však môžu vyžadovať ďalšie posilnenie, a to vrátane oblastí týkajúcich sa sociálneho začlenenia, deinštitucionalizácie, dekarbonizácie dopravy a využívania energie z obnoviteľných zdrojov, ako aj obehového hospodárstva. Chorvátsko musí zároveň urýchliť vykonávanie FST, keďže príslušné zdroje sa majú vyplatiť do konca roka 2026. Je nevyhnutné zabezpečiť, aby sa rýchlo a účinne realizovali nové investície, ktoré Chorvátsko identifikovalo vo svojom strednodobom preskúmaní fondov politiky súdržnosti – najmä tie, ktoré súvisia s piatimi prioritami stanovenými v nariadení o strednodobom preskúmaní¹⁴.

¹⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2025/1914 z 18. septembra 2025, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) 2021/1058 a (EÚ) 2021/1056, pokiaľ ide o osobitné opatrenia na riešenie strategických výziev v rámci strednodobého preskúmania.

- (22) Chorvátsko čelí výzvam na viacerých vzájomne prepojených frontoch vrátane roztriešteného verejného výskumného a inovačného sektora, zložitých štruktúr riadenia a podnikateľského prostredia oslabeného regulačným zaťažením, zdĺhavými procesmi udeľovania povolení a najdlhšími lehotami platieb medzi podnikmi v EÚ. Digitálna infraštruktúra vo vidieckych a v ostrovných oblastiach zaostáva za priemerom EÚ. Pokrok v oblasti obehového hospodárstva, obnovy budov a zavádzania energie z obnoviteľných zdrojov je naďalej obmedzený, k čomu prispievajú aj roztrieštené administratívne postupy. V sociálnej oblasti pretrváva vysoká chudoba a príjmová nerovnosť, nedostatok pracovnej sily a kvalifikovanej pracovnej sily vo všetkých odvetviach, nerovnomerný prístup k zdravotnej starostlivosti, najmä vo vidieckych oblastiach, a cenová dostupnosť bývania, najmä vo veľkých mestách a v pobrežných regiónoch.
- (23) Výkonnosť Chorvátska v oblasti výskumu a inovácií sa naďalej zlepšuje, ale pokroku bránia pretrvávajúce štrukturálne problémy, najmä veľmi fragmentovaný verejný sektor výskumu a inovácií. Veľký počet týchto subjektov rozrieduje zdroje a bráni spolupráci, čo vedie k nižším výstupom výskumu a obmedzenému priestoru pre spoluprácu medzi podnikmi a akademickou obcou a pre transfer technológií. Riadenie systému výskumu a inovácií je naďalej zložitý, pričom zodpovednosť za politiku je rozdelená medzi viaceré subjekty, čo vytvára problémy pri plánovaní a vykonávaní. Hoci Chorvátsko v rámci plánu obnovy a odolnosti realizuje reformy zamerané na zníženie počtu verejných výskumných inštitúcií, bolo by prospešné zvýšiť rozsah, ambície a tempo realizácie tohto úsilia. Regionálne rozdiely vo výkonnosti v oblasti výskumu a inovácií pretrvávajú, pričom väčšina činností v oblasti výskumu a inovácií sa vykonáva v Záhrebe, zatiaľ čo špecializovaná podpora vybraných regionálnych centier vrátane silného prepojenia s transformáciou priemyslu by pomohla zlepšiť výkonnosť v ostatných regiónoch. Úroveň verejných výdavkov na výskum a vývoj ako podiel na HDP zostáva pod priemerom EÚ a v posledných rokoch stagnuje. Podiel výdavkov podnikov na výskum a vývoj a využívanie inovačných programov podnikmi zostáva takisto výrazne pod priemerom EÚ, najmä v niektorých regiónoch, čo prispieva k suboptimálnej výkonnosti a nízkej produktivite vo výrobnom priemysle. Verejná podpora podnikového výskumu a vývoja je obmedzená a roztrieštená a aktivity v oblasti transferu technológií sú naďalej na nízkej úrovni.

- (24) Financovanie v Chorvátsku stále podporujú najmä banky, pričom trhové financovanie vrátane úspor domácností prostredníctvom kapitálových trhov zohráva vo financovaní podnikov pomerne menšiu úlohu z dôvodu stále nízkej úrovne priamej účasti retailových investorov, a to aj napriek určitému pozitívnemu impulzu v poslednom období, vrátane úspešných prvotných verejných ponúk akcií (IPO) na záhrebskej burze cenných papierov a záujmu retailových investorov o štátne cenné papiere. Domáci inštitucionálni investori, ako sú dôchodkové fondy a poisťovne, zohrávajú pri financovaní inovatívnych podnikov obmedzenú úlohu. Pomerne malá veľkosť a likvidita domácich kapitálových trhov, ako aj rastúce, no obmedzené financovanie prostredníctvom rizikového kapitálu a súkromného kapitálu, ešte viac prehlbujú medzeru vo financovaní pre inovatívne podniky. Cieľom reforiem v rámci plánu obnovy a odolnosti vrátane strategického rámca pre rozvoj kapitálových trhov je podporiť diverzifikáciu možností financovania. Ďalší pokrok je potrebný pri zvyšovaní účasti retailových investorov na kapitálovom trhu prostredníctvom lepšej finančnej gramotnosti a dostupnejších investičných produktov, zlepšovaní prostredia rizikového a súkromného kapitálu vrátane stimulovania účasti inštitucionálnych investorov a zvyšovaní atraktívnosti akciového trhu a celkového investičného prostredia prostredníctvom lepšieho riadenia kótovaných spoločností.

- (25) Ako sa stanovuje v Kompase konkurencieschopnosti, všetky inštitúcie EÚ, národné aj miestne inštitúcie musia vynaložiť veľké úsilie na vytvorenie jednoduchších pravidiel a urýchlenie administratívnych postupov. Komisia stanovila ambiciózne ciele v oblasti zníženia administratívneho zaťaženia: v prípade všetkých podnikov aspoň o 25 % a v prípade MSP aspoň o 35 %. Zriadila aj nové nástroje na dosiahnutie týchto cieľov vrátane systematického stresového testovania súboru právnych predpisov EÚ a posilneného dialógu so zainteresovanými stranami. Zložitosť administratívnych postupov považuje za obmedzenie pri podnikaní v Chorvátsku 66 % spoločností. Na podnikateľské prostredie v Chorvátsku majú naďalej nepriaznivý vplyv štrukturálne výzvy, pričom nedostatok pracovnej sily a zručností, zložitosť právnych predpisov a administratívna neefektívnosť predstavujú hlavné prekážky pre investície a rast. Procesy udeľovania povolení sú naďalej obzvlášť zaťažujúce, keďže lehoty na vydanie stavebných a environmentálnych povolení sú dlhé, a to aj v prípade výstavby zariadení a projektov dekarbonizácie vo výrobnom priemysle, spolu s roztrieštenými postupmi jednotlivých orgánov a obmedzenou interoperabilitou digitálnych registrov. Oneskorené platby medzi podnikmi sa zhoršili, pričom Chorvátsko zaznamenalo najdlhšiu priemernú dobu splatnosti medzi podnikmi v EÚ. Významným krokom vpred sú opatrenia plánu obnovy a odolnosti zamerané na digitalizáciu verejnej správy, podporu hospodárskej súťaže a zjednodušenie postupov. Bolo by však prospešné zvýšiť rozsah, ambície a tempo zjednodušovania právnych predpisov a modernizácie administratívy.
- (26) Ďalší pokrok je potrebný aj v oblasti efektívnosti justičného systému, keďže konania na občianskych a obchodných súdoch patria stále medzi najdlhšie v EÚ. Chorvátsko v posledných rokoch pokročilo v reformách a investíciách vrátane digitalizácie justície, ktoré sú výrazne podporované z plánu obnovy a odolnosti. Chorvátsko napriek tomu naďalej patrí medzi členské štáty s najväčším počtom nevybavených občianskoprávných a obchodných vecí a s najdlhším trvaním konaní v týchto veciach. Keďže to má vplyv na podnikateľské prostredie a konkurencieschopnosť, bolo by prospešné, keby Chorvátsko pokračovalo v zlepšovaní efektívnosti riešenia občianskoprávných a obchodných súdnych prípadov, a to najmä vykonaním ďalších reforiem vrátane možných reforiem riadenia prípadov.

- (27) Územná rozdrobenosť Chorvátska ovplyvňuje efektívnosť verejnej správy a prehľbuje regionálne rozdiely. Existuje nerovnováha medzi povinnosťami a zdrojmi, ako aj administratívnymi a finančnými kapacitami na miestnej úrovni, ktoré sú schopné absorbovať finančné prostriedky a poskytovať kvalitné služby. To prispieva k nerovnomernej kvalite poskytovaných verejných služieb a zvyšuje administratívne náklady, keďže mnohé malé miestne samosprávy nemajú dostatočné finančné a administratívne zdroje na poskytovanie služieb. Hoci opatrenia v rámci plánu obnovy a odolnosti poskytli finančné stimuly na podporu zlučovania jednotiek miestnej samosprávy, využívanie týchto stimulov sa naďalej zameriava najmä na zlučovanie funkcií, pričom ich vplyv na skutočné zlučovanie je obmedzený. Prospešné by bolo rozšírenie rozsahu stimulov spolu s možnými legislatívnymi krokmi, aby sa využívalo skutočné zlučovanie. Okrem toho by sa na miestnu úroveň mohli preniesť snahy na národnej úrovni, ako je zavedenie transparentného systému odmeňovania, ako aj nábor a zvyšovanie založené na kompetenciách, čo by mohlo pomôcť zlepšiť kvalitu verejných služieb.
- (28) Širokopásmové pokrytie vo vidieckych a ostrovných oblastiach stále zaostáva za priemerom EÚ. Hoci podiel chorvátskych podnikov, ktoré uvádzajú digitálnu infraštruktúru ako prekážku, klesol v roku 2025 na 36 %, pokrytie vysokokapacitnou sieťou (VHCN) (78,9 %) a VHCN na vidieku (49,1 %) zostávajú pod priemerom EÚ, ktorý je 82,5 %, resp. 61,9 %. Výrazný rozdiel pretrváva v pokrytí vidieckych oblastí optickými káblami (FTTP), ktoré je na úrovni 44,4 % výrazne pod priemerom EÚ, ktorý je 58,8 %, a v pokrytí 5G v strednom pásme, ktoré vo vidieckych oblastiach dosahuje len 8,5 % v porovnaní s 26,2 % v EÚ. Neúspechy pri vykonávaní projektov širokopásmového pripojenia a infraštruktúry medziuzlových sietí do vidieckych a prímestských sídiel spolu s pretrvávajúcim nedostatkom finančných prostriedkov a štrukturálnymi prekážkami, ako sú zložité postupy udeľovania povolení, obmedzenia územného plánovania a nevyriešené problémy so staršou infraštruktúrou, oddiaľujú digitálnu transformáciu.

- (29) V roku 2025 malo Chorvátsko šiestu najvyššiu veľkoobchodnú cenu elektriny v EÚ, čo brzdilo nákladovú konkurencieschopnosť, dekarbonizáciu a elektrifikáciu. Inštalovaný solárny výkon výrazne vzrástol, ale podiel slnečnej energie na výrobe elektriny je stále nízky a dosahuje menej ako 8 %. V tejto súvislosti by rýchlejšie zavádzanie nových kapacít energie z obnoviteľných zdrojov a nefosílnych flexibilných riešení mohlo pomôcť znížiť vysoké veľkoobchodné ceny elektriny. Chorvátsky energetický regulačný orgán prijal 27. apríla 2026 aktualizované poplatky za pripojenie do siete, ktoré by mohli urýchliť zavádzanie energie z obnoviteľných zdrojov. Ďalšia podpora zavádzania energie z obnoviteľných zdrojov vrátane zeleného vodíka by mohla pomôcť znížiť vysokú intenzitu emisií skleníkových plynov v chorvátskom priemysle, najmä ak je súčasťou uceleného súboru opatrení na dekarbonizáciu priemyslu, ktorý okrem iného zahŕňa aj zachytávanie a ukladanie uhlíka a podporu dopytu po nízkouhlíkových priemyselných výrobkoch. Zvýšené investície do elektrizačnej sústavy nad rámec investícií zahrnutých v chorvátskom pláne obnovy a odolnosti budú mať zásadný význam pre podporu využívania energie z obnoviteľných zdrojov v Chorvátsku. V krátkodobom horizonte si to bude vyžadovať opatrenia na stimuláciu hybridných projektov v oblasti uskladňovania a energie z obnoviteľných zdrojov. Do roku 2024 malo inteligentné meradlá nainštalovaných 34 % spotrebiteľov v domácnostiach, čo je výrazne menej ako cieľ EÚ na úrovni 80 %. Aby bolo možné plne využiť zvýšené zavádzanie energie z obnoviteľných zdrojov, budú potrebné značné finančné prostriedky na zavádzanie inteligentných meradiel nad rámec opatrení v pláne obnovy a odolnosti, ako aj dynamické zmluvy, ktorými sa posilní postavenie spotrebiteľov a podporí sa reakcia na dopyt. V rámci aktu o obnoviteľných zdrojoch energie sa v roku 2025 prijali obmedzené opatrenia na zefektívnenie administratívnych postupov pre energiu z obnoviteľných zdrojov, ale postupy udeľovania povolení a pripájania do siete sú naďalej fragmentované a v niektorých prípadoch nejasné. Ďalšie zefektívnenie udeľovania povolení a pripájania do siete by mohlo pomôcť aj pri zavádzaní fotovoltických systémov na bytových domoch, ako aj v energetických spoločenstvách, keďže ich využívanie je stále zanedbateľné a postupy sú komplikované.

- (30) Opatrenia v oblasti energetickej efektívnosti sú potrebné na udržanie pozitívnej dynamiky vytvorenej rámcom financovania EÚ a na urýchlenie pokroku v týchto oblastiach: i) obnova budov; ii) ponuka energeticky efektívneho bývania, najmä cenovo dostupného a sociálneho bývania a iii) výmena plynových a naftových kotlov za tepelné čerpadlá a iné efektívnejšie a ekologickejšie riešenia. Na dosiahnutie cieľov v oblasti dekarbonizácie budov je však potrebné vynaložiť väčšie úsilie, než je financovanie EÚ, vzhľadom na veľký podiel fondu budov, ktorý si stále vyžaduje obnovu, najmä pokiaľ ide o bytové domy. Programy obnovy sa realizujú najmä prostredníctvom grantov, čím vzniká značná medzera v súkromných investíciách, čo prispieva k obmedzeným úsporám energie v domácnostiach v rokoch 2019 až 2024. Zníženie celkovej závislosti od grantov a prechod na finančné nástroje preto môže maximalizovať vplyv verejných prostriedkov, pričom grantová podpora by sa mohla lepšie zamerať na najzraniteľnejšie domácnosti a energeticky neefektívne budovy.

- (31) Cestná doprava je najpoužívanejším druhom dopravy v Chorvátsku, a to tak v osobnej, ako aj v nákladnej doprave, a jej emisie sa od roku 2005 zvýšili o 42 %, čo je jeden z najväčších nárastov v EÚ. Reformy a investície v rámci chorvátskeho plánu obnovy a odolnosti a politiky súdržnosti už prispievajú k modernizácii železničnej infraštruktúry, podpore ekologickej dopravy a zavádzaniu inteligentných dopravných systémov. Napriek tomu je však naďalej potrebné nepretržité úsilie. Modernizácia dopravnej infraštruktúry a železničných koľajových vozidiel, zvýšenie využívania verejnej dopravy a jej ďalšia ekologizácia, integrácia rôznych druhov dopravy v mestských oblastiach, podpora aktívnej mobility a zavedenie inteligentných dopravných systémov môžu výrazne prispieť k dekarbonizácii odvetvia dopravy, znížiť závislosť od fosílnych palív a znížiť znečistenie ovzdušia v mestských centrách. Podpora využívania vozidiel s nulovými emisiami, a to aj prostredníctvom cielených daňových stimulov pre firemné vozidlá a posilnenia nabíjacej infraštruktúry v mestských oblastiach, aby bola funkčnejšia, cenovo dostupná a prístupná, by mohla pomôcť zvýšiť podiel elektrických vozidiel, ktorý bol v roku 2025 stále jeden z najnižších v EÚ. V roku 2024 malo Chorvátsko zďaleka najnižší podiel energie z obnoviteľných zdrojov v doprave v EÚ po poklese v roku 2022 v dôsledku pravidiel pre biopalivá, ktorými sa znížili sankcie pre dodávateľov palív za to, že do palív používaných v doprave neprimiešavajú biopalivá. Toto dočasné zníženie sankcií sa skončilo v januári 2026, čo by malo pomôcť zvrátiť nedávny pokles podielu energie z obnoviteľných zdrojov v doprave. Za prioritu na postupné zrušenie by sa mohli považovať dotácie na fosílna palivá, ktoré nie sú určené na cielené riešenie energetickej chudoby ani na riešenie skutočných obáv týkajúcich sa energetickej bezpečnosti, bránia elektrifikácii a nie sú rozhodujúce pre konkurencieschopnosť priemyslu. V Chorvátsku sú dotácie na fosílna palivá, vrátane obnovenia núdzového cenového stropu pre ropné produkty, ktorý bol v marci 2026 zavedený na čerpacích staniciach mimo diaľnic, ako aj čiastočné vracanie spotrebnej dane z nafty v komerčnej doprave, ekonomicky neefektívne, udržiavajú závislosť od fosílnych palív a odrádzajú od elektrifikácie a prechodu na vozidlá s nulovými emisiami a iné udržateľné riešenia.

- (32) Vzhľadom na vystavenie Chorvátska rizikám súvisiacim s klímou a ich rastúci hospodársky vplyv by Chorvátsku takisto prospelo rýchle vykonávanie, lepšia koordinácia a systematické monitorovanie politík v oblasti adaptácie na zmenu klímy a udržateľného hospodárenia s vodami vo všetkých odvetviach a na všetkých úrovniach, ktoré by boli založené na investíciách do strategickej/kritickej infraštruktúry blízkej prírode a odolných voči zmene klímy, a to aj v pobrežných a ostrovných oblastiach. Keďže poistné krytie proti udalostiam súvisiacim s počasím a klímou je stále jedno z najnižších v EÚ na úrovni približne 2 %, je potrebné vytvoriť silnejšie stimuly pre poistenie proti klimatickým rizikám, najmä pokiaľ ide o povodne a požiare.
- (33) Pokrok smerom k obehovému hospodárstvu je naďalej pomalý, pričom miera skládkovania je vysoká, na úrovni okresov existujú výrazné rozdiely v separovanom zbere komunálneho odpadu, infraštruktúra odpadového hospodárstva sa dobudováva s oneskorením a obehové materiály sa využívajú výrazne pod priemerom EÚ. Hoci Chorvátsko postupne zlepšuje svoj strategický a právny rámec na zlepšenie odpadového hospodárstva a obehového hospodárstva, vykonávanie stále zaostáva, čo má negatívny vplyv na životné prostredie aj konkurencieschopnosť. Je potrebné zlepšiť mieru využívania obehových materiálov, aby sa znížil vplyv využívania materiálov na životné prostredie a zároveň zvýšila strategická nezávislosť Chorvátska od dovážaných surovín. Bolo by takisto prospešné, keby Chorvátsko viac investovalo do centier na opravu a opätovné použitie a prijalo opatrenia, stimuly alebo daňové výhody na integráciu druhotných surovín do nových výrobkov.
- (34) Vzhľadom na kľúčovú úlohu ľudského kapitálu pri posilňovaní konkurencieschopnosti a strategickej autonómie Únie Rada v roku 2026 odporučila, aby členské štáty prijali opatrenia na urýchléné riešenie štrukturálnych výziev súvisiacich s ľudským kapitálom v oblasti zručností, vzdelávania a odbornej prípravy, ktoré bránia konkurencieschopnosti. K vykonávaniu odporúčania Rady týkajúceho sa ľudského kapitálu v Únii môžu prispieť aj odporúčania na rok 2026 adresované Chorvátsku.

- (35) Pozitívne trendy na chorvátskom trhu práce pokračujú, hoci pretrvávajúce štrukturálne a regionálne výzvy majú negatívny vplyv na konkurencieschopnosť a rastový potenciál. Nedostatok pracovnej sily a kvalifikovaných pracovníkov je hlásený v mnohých odvetviach. Hoci miera zamestnanosti dosiahla rekordne vysokú úroveň, čím sa zmenšil rozdiel oproti priemeru EÚ a miera sa priblížila k cieľu Chorvátska do roku 2030, je stále nízka najmä v prípade zraniteľných skupín, ako sú starší ľudia, nízkokvalifikovaní pracovníci a osoby so zdravotným postihnutím. Rozdiel v zamestnanosti osôb so zdravotným postihnutím je aj naďalej jeden z najvyšších v EÚ. Regionálne rozdiely v účasti na trhu práce sú naďalej značné. Obmedzená účasť na vzdelávaní dospelých, najmä mimo veľkých mestských centier, obmedzuje zručnosti relevantné pre trh práce a prispieva k nesúladu medzi ponúkanými a požadovanými zručnosťami, ktorý je stále vyšší ako priemer EÚ. Chorvátsko vykonáva opatrenia na riešenie potrieb trhu práce, ktoré sú podporované z plánu obnovy a odolnosti a Európskeho sociálneho fondu plus. Tieto opatrenia zahŕňajú aktívne politiky trhu práce, programy zvyšovania úrovne zručností a rekvalifikácie a reformy zamerané na lepšiu integráciu zahraničných pracovníkov do trhu práce. Toto úsilie by sa však malo zintenzívniť a zefektívniť lepším zameraním sa na zraniteľné skupiny, riešením nedostatkov v odbornej príprave a zabezpečením zosúladenia odbornej prípravy s potrebami trhu práce, stimulovaním účasti dospelých na vzdelávaní a zlepšovaním zručností relevantných pre trh práce, a to aj prostredníctvom kvalitných učebných plánov na rôznych úrovniach vzdelávania. Úplné zavedenie reformy vzdelávacieho systému je nevyhnutné na dosiahnutie vyššej účasti na vzdelávaní a starostlivosti v ranom detstve a predĺženie výučbového času v školách, a to s cieľom posilniť základné zručnosti a vytvoriť lepší základ pre ďalšie vzdelávanie a získavanie zručností. Oneskorenia v dobudovaní potrebnej infraštruktúry bránia včasnemu zavedeniu modelu celodenného vyučovania, ktorým by sa mal zvýšiť počet vyučovacích hodín a zlepšiť základné zručnosti, pričom hodnotenie pokroku v experimentálnom vykonávaní stále chýba. Je potrebné pokračovať v úsilí o zvýšenie podielu kvalifikovaných učiteľov, najmä učiteľov v rámci vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve a učiteľov fyziky a iných prírodovedných, technických, inžinierskych a matematických predmetov (STEM), aby sa vyriešil pretrvávajúci nedostatok učiteľov, ktorý ohrozuje kvalitu vzdelávania, najmä vo vzdialených a vidieckych oblastiach.

- (36) Napriek pokroku a politickému úsiliu Chorvátsko čelí závažným sociálnym výzvam. Miera chudoby a príjmovej nerovnosti sa v prípade niektorých skupín, najmä detí, znížila, ale zostáva vysoká, predovšetkým u starších ľudí, osôb so zdravotným postihnutím a osôb žijúcich vo vidieckych oblastiach, a pokrok smerom k národnému cieľu znížiť do roku 2030 chudobu je pomalý. Vplyv sociálnych transferov, bez dôchodkov, na znižovanie chudoby patrí k najslabším v EÚ a primeranosť a pokrytie systémov minimálneho príjmu a dávok v nezamestnanosti sú naďalej obmedzené. Nedávne zmeny zákona o dôchodkoch vrátane priaznivejšieho valorizačného vzorca, zavedenia ročného príplatku k dôchodku, zvýšenia minimálneho dôchodku a dávok za dlhší pracovný život by mali prispieť k zlepšeniu primeranosti dôchodkov. Prístup k dlhodobej starostlivosti je naďalej nedostatočný, pričom prístup k domácej a komunitnej starostlivosti je obmedzený v porovnaní s rastúcim dopytom, vysokými priamymi nákladmi a neuspokojenými potrebami starostlivosti u starších ľudí, ktoré patria k najvyšším v EÚ. Neformálni opatrovatelia, najmä ženy, sú tak neprimerane zaťažení starostlivosťou, čo znižuje ich účasť na trhu práce. Riešenie týchto výziev by prispelo k vzostupnej sociálnej konvergencii.
- (37) Úsilie zamerané na udržateľnosť, dostupnosť a kvalitu zdravotnej starostlivosti pokračuje, ale jeho premietnutie do lepších zdravotných výsledkov je naďalej pomalé a mohlo by byť lepšie zamerané, zatiaľ čo prevencii sa venuje len obmedzená pozornosť. Nerovnomerné rozmiestnenie zdravotníckych pracovníkov zostáva hlavnou prekážkou prístupu k zdravotnej starostlivosti na ostrovoch, vo vzdialených a vidieckych oblastiach. Riešenie nedostatku pracovnej sily si vyžaduje zvýšenie počtu zdravotníckych pracovníkov a zlepšenie odbornej prípravy, náboru a udržania pracovníkov, pričom osobitná pozornosť by sa mala venovať geografickým rozdielom.
- Hoci sa elektronické zdravotníctvo posilňuje, podiel obyvateľov využívajúcich online zdravotnícke služby je stále jeden z najnižších v EÚ. Preventabilná úmrtnosť sa za posledné desaťročie znížila len mierne a na prevenciu alebo oddialenie vzniku chorôb sú potrebné cielenejšie opatrenia zamerané na kľúčové rizikové faktory správania a lepšia koordinácia v rámci verejnej správy mimo odvetvia zdravotníctva.

- (38) Cenová dostupnosť bývania v Chorvátsku je naďalej problémom. Ponuku obmedzuje vysoký podiel neobývaných obydľí a krátkodobých prenájmov, najmä v hlavných mestách a pobrežných oblastiach, pričom rast cien sa v podstate zhoduje s rastom príjmov, čo bráni cenovej dostupnosti. Chorvátsko prijalo národný plán bytovej politiky do roku 2030 a už zaviedlo niektoré opatrenia tohto plánu vrátane reformy dane z bývania, ale na zlepšenie trhu s bývaním a zvýšenie jeho cenovej dostupnosti sú potrebné ďalšie reformy. Účinné a koordinované vykonávanie plánu bytovej politiky, najmä miestne relevantných opatrení na posilnenie ponuky bývania v oblastiach s vysokým dopytom a aktiváciu neobývaných obydľí, by zlepšilo cenovo dostupné bývanie. V Chorvátsku takisto chýba monitorovací rámec na národnej úrovni pre sociálne bývanie, ktoré je decentralizované a riadené na miestnej úrovni. Hoci miestne orgány majú dobré predpoklady na určenie miestnych potrieb v oblasti sociálneho bývania, národný monitorovací rámec by lepšie zachytil problémy v oblasti bývania zraniteľných skupín v celej krajine a poskytol by informácie o vhodných politických opatreniach v oblasti cenovo dostupného a sociálneho bývania.
- (39) Vzhľadom na úzke prepojenia medzi ekonomikami členských štátov eurozóny a ich kolektívny príspevok k fungovaniu hospodárskej a menovej únie Rada v roku 2026 odporučila, aby členské štáty eurozóny prijali opatrenia na plnenie odporúčania týkajúceho sa hospodárskej politiky eurozóny na rok 2026, a to aj prostredníctvom svojich plánov obnovy a odolnosti. V prípade Chorvátska odporúčanie 1 pomáha pri vykonávaní prvého, druhého a tretieho odporúčania týkajúceho sa eurozóny, odporúčanie 2 pomáha pri vykonávaní štvrtého odporúčania týkajúceho sa eurozóny, odporúčanie 3 pomáha pri vykonávaní siedmeho, deviateho a desiateho odporúčania týkajúceho sa eurozóny, odporúčanie 4 pomáha pri vykonávaní siedmeho odporúčania týkajúceho sa eurozóny a odporúčanie 5 pomáha pri vykonávaní piateho odporúčania týkajúceho sa eurozóny.

TÝMTO ODPORÚČA, aby Chorvátsko v rokoch 2026 a 2027 prijalo opatrenia s cieľom:

1. Prijat' opatrenia na kontrolu čistých výdavkov tak, aby boli dodržané maximálne miery rastu odporúčané Radou 21. januára 2025 vzhľadom na značnú odchýlku vo vzťahu k odporúčanému stropu čistých výdavkov zaznamenanú do roku 2025 a značnú odchýlku, ktorú Komisia predpokladá na rok 2026, a zároveň využiť flexibilitu podľa národnej únikovej doložky, ktorú aktivovala Rada. Posilniť celkové výdavky na obranu a bezpečnosť a pripravenosť a zároveň zabezpečiť udržateľnosť dlhovej služby a efektívnosť výdavkov, ako aj postupnú úpravu rozpočtu s cieľom udržiavať výdavky na obranu na štrukturálne vyššej úrovni. Zabezpečiť, aby opatrenia prijaté na zmiernenie vplyvu zvýšenia cien energií vyplývajúceho z krízy boli dočasné, zamerané na ochranu zraniteľných domácností alebo na riešenie potrieb energeticky náročných podnikov, aby sa zachovali stimuly na úspory energie a aby sa zabezpečilo, že ich fiškálne náklady budú zlučiteľné so záväzkami vyplývajúcimi z fiškálneho rámca EÚ. Zlepšiť efektívnosť verejných výdavkov posilnením úlohy pravidelných preskúmaní výdavkov ako neoddeliteľnej súčasti rozpočtového rámca. Preskúmať účinnosť daňových výdavkov. Pokračovať v reforme periodického zdaňovania nehnuteľností dobudovaním potrebnej administratívnej infraštruktúry a zavedením systému založeného na hodnote.
2. Zabezpečiť kontinuitu reforiem a investícií realizovaných v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti. Udržať dynamiku vykonávania programov politiky súdržnosti, vo vhodných prípadoch na základe prerozdelenia prostriedkov na strategické priority a flexibility, ktoré sa dohodli v kontexte strednodobého preskúmania rámca politiky súdržnosti.

3. Podporovať konsolidáciu, spoluprácu a v relevantných prípadoch zlúčenie verejných výskumných ústavov a univerzít. Podporovať investície do výskumu a inovácií, koordináciu a riadenie, pričom treba zohľadniť regionálne rozdiely. Pokračovať v zlepšovaní prístupu k rôznorodému financovaniu a prehĺbovať kapitálové trhy ďalším uľahčovaním účasti retailových a inštitucionálnych investorov, rozširovaním rizikového kapitálu, odstraňovaním prekážok kótovania a posilňovaním správy a riadenia spoločností. Zjednodušiť reguláciu a znížiť administratívne zaťaženie prostredníctvom lepšej koordinácie medzi jednotlivými úrovňami verejnej správy a integrácie digitálnych nástrojov a zefektívniť udeľovanie povolení s cieľom podporiť prechod na čistý priemysel. Zlúčiť funkcie verejnej správy na miestnej úrovni a/alebo na úrovni obcí a posilniť riadenie ľudských zdrojov. Ďalej zlepšovať efektívnosť justičného systému. Urýchliť zavádzanie širokopásmového pripojenia v oblastiach s nedostatočnými službami, najmä vo vidieckych oblastiach a na ostrovoch.
4. Urýchliť zavádzanie energie z obnoviteľných zdrojov s cieľom znížiť veľkoobchodné ceny elektriny prostredníctvom modernizácie elektrizačných sústav a investícií do skladovania elektriny. Pokračovať v zavádzaní inteligentných meradiel a podporovať dynamické zmluvy. Zjednodušiť postupy udeľovania povolení a pripájania do siete pre obnoviteľné zdroje energie a energetické spoločnosti. Urýchliť plnenie opatrení na zvýšenie energetickej efektívnosti a podporiť účinné a zelené riešenia v oblasti vykurovania a chladenia. Podporovať udržateľnú mestskú dopravu, železničnú dopravu a elektrifikáciu cestnej dopravy. Postupne zrušiť dotácie na fosílna palivá, najmä v odvetví dopravy. Riešiť riziká vyplývajúce z prírodných nebezpečenstiev zlepšením správy, investovaním do odolnosti proti zmene klímy a vytvorením stimulov pre poistenie proti klimatickým rizikám. Viac podporovať obehové hospodárstvo.

5. Znížiť nedostatok pracovnej sily a zručností odstránením prekážok brániacich účasti na trhu práce, posilnením vzdelávania na všetkých úrovniach, najmä v oblasti základných zručností a zručností STEM, a zabezpečením dostatočného počtu kvalifikovaných učiteľov. Posilniť zvyšovanie úrovne zručností a rekvalifikáciu a zlepšiť vzdelávanie na pracovisku. Lepšie zacieliť aktívne politiky trhu práce na zraniteľné skupiny a posilniť úsilie o prilákanie, rozvoj a udržanie talentov. Znížiť chudobu a príjmovú nerovnosť zvýšením primeranosti sociálnych dávok pri zachovaní fiškálnej udržateľnosti prostredníctvom lepšieho zacielenia. Zlepšiť prístup k formálnej domácej a komunitnej dlhodobej starostlivosti. Vyvážiť geografické rozloženie zdravotníckych pracovníkov a zariadení, investovať do elektronického zdravotníctva a posilniť prevenciu. Zvýšiť ponuku bývania v oblastiach s vysokým dopytom a zlepšiť monitorovanie cenovo dostupného a sociálneho bývania.

V Bruseli

*Za Radu
predseda/predsedníčka*
